

Welkom!

Amstel & Meerdag 2026

Zorgplicht in het onderwijs: kaders, keuzes en samenwerking.

Dewy Kluft, advocaat, Hendriks advocaten

Linda de Winter, beleidsadviseur SWV PO Haarlemmermeer

Inhoud

1. De periode tot en met de beslissing over de toelating
2. De verwijzing en de verwijdering

1. De periode tot en met de beslissing over de toelating

Aanmelding

Belangrijke wijziging sinds de Wet passend onderwijs

De aanmelding
dient schriftelijk te
geschieden

Het is van groot belang dat de
aanmelding ook echt
schriftelijk plaatsvindt, in
verband met de termijnen.

Aan de eis van schriftelijkheid
wordt al snel voldaan.
Aanmeldformulier is in ieder
geval voldoende.

Aanmelding en zorgplicht

De zorgplicht rust op (het bevoegd gezag van) de school waar de ouders hun kind aanmelden. Ongeacht de vraag of de leerling al een school bezoekt.

Wanneer zorgplicht?

De zorgplicht, die is geïntroduceerd met de Wet passend onderwijs, geldt alleen **voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.**

Als er geen extra ondersteuningsbehoefte is, geldt er dus geen zorgplicht.

De achterliggende gedachte van de wetgever was dat kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte niet tussen wal en schip mogen belanden; de school waar de leerling wordt aangemeld is verantwoordelijk voor het vinden van een geschikte plek, ook als dat niet op de eigen school is.

Wanneer geen zorgplicht?

Uitzonderingen op de zorgplicht:

De zorgplicht geldt niet indien op de school van aanmelding “geen plaatsruimte” is, of ouders weigeren te verklaren dat zij de grondslag van de school zullen onderschrijven (artikel 40 lid 5 WPO).

In geval van plaatsing op een wachtlijst geldt de zorgplicht niet. Die geldt pas vanaf het moment dat de leerling in aanmerking komt voor plaatsing (Kamerstukken II, 33 106, nr. 3, p. 18).

Inhoud zorgplicht in relatie tot toelating

De onderzoeksplicht

Eerste oordeel bevoegd gezag: heeft de leerling extra ondersteuning nodig?
Gegevens kunnen worden opgevraagd bij ouders betreffende stoornissen of handicaps of beperkingen in de onderwijsparticipatie (artikel 40 lid 3 WPO).

Bevoegd gezag moet bekijken of het mogelijk is om de leerling, ondanks de extra ondersteuningsbehoefte, toch te plaatsen, al dan niet met financiering of arrangementen vanuit het samenwerkingsverband.

Dat volgt uit artikel 2 Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte. De verplichting tot het verrichten van doeltreffende aanpassingen geldt niet wanneer de aanpassingen een onevenredige belasting vormen (Kamerstukken II 2011/2012, 33 106, nr. 3, p. 17) (GPO 19 juni 2017, 107682 en GPO 25 september 2020, 109390).

Inhoud zorgplicht in relatie tot toelating

De aanbodverplichting

Toelating van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft wordt geweigerd: kan pas nadat het bevoegd gezag er, na overleg met ouders en m.i.v. de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de **schoolondersteuningsprofielen (SOP)** van de betrokken scholen, zorg voor heeft gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Dit kan ook een SBO of SO zijn (artikel 40 lid 4 WPO).

Inhoud zorgplicht in relatie tot toelating

Vaste formulering Geschillencommissie Passend Onderwijs:

Op grond van artikel 40 lid 3 WPO dient het bevoegd gezag te beoordelen of de aanmelding een leerling betreft die extra ondersteuning behoeft. Bij een dergelijke aanmelding dient het bevoegd gezag op grond van artikel 2 Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) te onderzoeken of de extra ondersteuning in de vorm van doeltreffende aanpassingen zelf kan worden geboden, al dan niet met financiering of arrangementen vanuit het samenwerkingsverband.

De verplichting tot het verrichten van doeltreffende aanpassingen geldt niet wanneer de aanpassingen een onevenredige belasting vormen (Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3, p. 17).

Complicaties bij de invulling van zorgplicht

1. Ouders werken niet mee

Ouders hebben de plicht om desgevraagd informatie te geven over:

Stoornissen of handicaps van het kind

Beperkingen in de onderwijsparticipatie

Wat doe je met ouders die weigeren om informatie te geven?

Indien ouders weigeren om informatie te geven kan de aanvraag buiten behandeling worden gelaten. Ouders moeten wel een termijn hebben gehad om de gegevens aan te vullen.

2. Ouders melden aan bij meerdere scholen

Ouders moeten aangeven bij welke school of scholen eveneens om toelating is verzocht (artikel 40 lid 2 WPO).

De beslissing over de toelating; Termijnen

Belangrijke wijziging sinds de Wet passend onderwijs

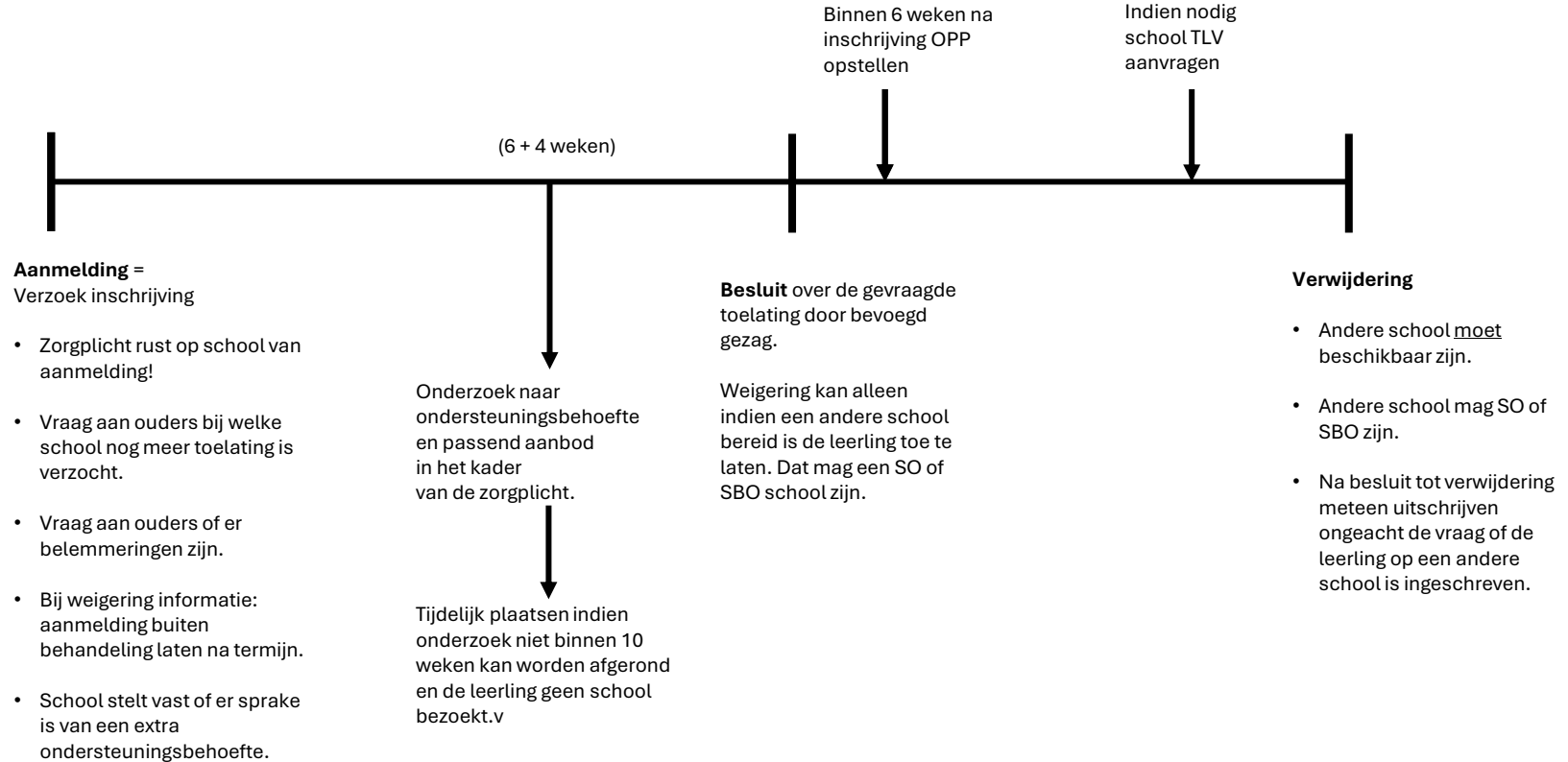
Het bevoegd gezag heeft beperkt tijd:

Beslissing over toelating moet zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen 6 weken na ontvangst van de aanmelding.

Uitstel met 4 weken is toegestaan mits schriftelijk medegedeeld aan ouders.

De termijn vangt aan op het moment van aanmelding. Er geldt een uitzondering bij wachtlijsten. Dan start de termijn pas op het moment dat de leerling aan de beurt is om toegelaten te worden.

02 De verwijzing en de verwijdering

Het Samenwerkingsverband

Samenwerkingsverbanden hebben geen toestemming van ouders nodig om een dossier te beoordelen.

Alleen de school van aanmelding of die van inschrijving kan een TLV aanvragen. Ouders kunnen dit niet.

Het samenwerkingsverband moet een bezwaaradviescommissie in het leven roepen. Veel samenwerkingsverbanden zijn aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT). De LBT wordt in stand gehouden door de stichting Onderwijsgeschillen.

Verwijdering

Gronden om over te gaan tot verwijdering zijn bijvoorbeeld:

- Handelingsverlegenheid: de school kan niet meer aan de onderwijsbehoefte van de leerling voldoen;
- Wangedrag leerling als ordemaatregel;
- Wangedrag ouders.

Verwijdering

Voorwaarden artikel 40 lid 11 WPO:

- Bevoegd gezag moet deze beslissing nemen (zie ook artikel 40 lid 1 WPO);
- Bevoegd gezag hoort de betrokken leerkracht;
- Bevoegd gezag hoort de ouders;
- Andere school is bereid toe te laten (kan ook SBO of SO zijn) (Let op: acht weken zoeken is dus niet meer voldoende).

Verwijdering

Verwijdering wegens handelingsverlegenheid

Een enkele verwijzing naar de TLV is niet voldoende. De school moet zelfstandig onderbouwen dat er sprake is van handelingsverlegenheid.

De TLV is wel ondersteunend. Om die reden zullen ouders daarom vaak ageren tegen zowel de TLV als het besluit tot verwijdering.

Wanneer een school handelingsverlegen is en van oordeel is dat een leerling op en gespecialiseerde onderwijsvoorziening thuishoort, is verwijdering in het belang van de leerling. Er dient een TLV te worden gevraagd en een SBO/SO-school beschikbaar te worden gevonden.

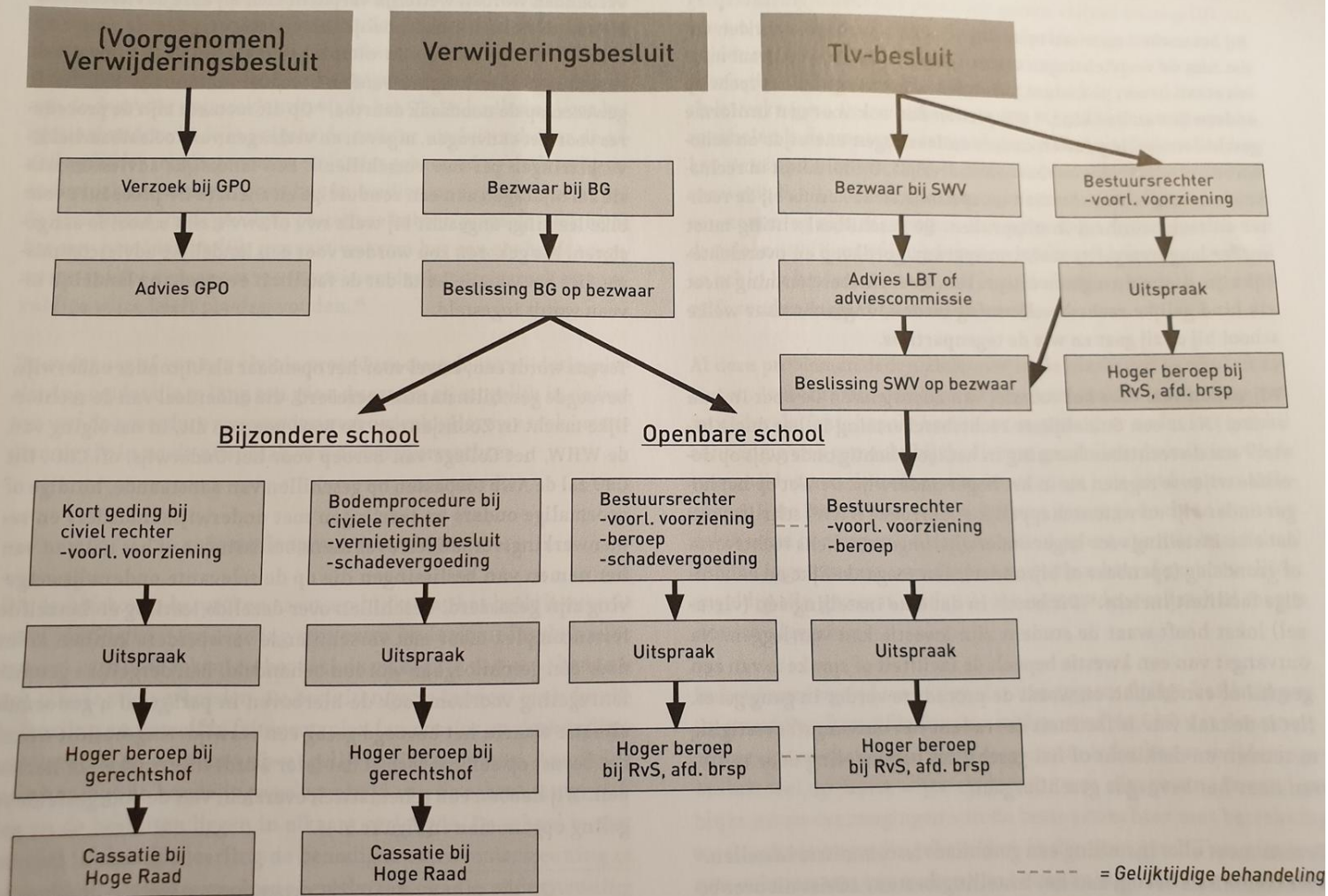
Doen ouders vervolgens niets (zij melden hun kind niet aan), dan is de leerplichtambtenaar aan zet.

Na de Verwijdering

- Het besluit heeft onmiddellijk werking. De leerling is dus verwijderd.
- Bezwaar of beroep schorsen het verwijderingsbesluit niet.
- Alleen een uitspraak van de rechter in kort geding (bijzonder onderwijs) of voorlopige voorziening (openbaar onderwijs) kan het besluit schorsen.
- Na de verwijdering: de leerling niet meer toelaten. Het kind is geen leerling meer van de school.
- Na de verwijdering de leerling meteen uitschrijven. Daarmee dus niet wachten tot een nieuwe inschrijving. De leerling wordt uitgeschreven, omdat de leerling de school niet meer bezoekt.

De onderwijsspecialisten van Hendrikx Advocaten hebben veel ervaring met zaken omtrent de zorgplicht, toelating en verwijdering.

Daarnaast kunnen wij ondersteuning bieden op gebieden als aansprakelijkheid en klachten, personeel, medezeggenschap, passend onderwijs en fusies en verzelfstandigingen.

Mochten er naar aanleiding van deze bijeenkomst of andere vragen zijn, kunt u ons bereiken via ons kantoornummer.

Volg ons voor meer informatie!

0297-250018

www.hendrikxadvocaten.nl

info@hendrikxadvocaten.nl

Hendrikx
advocaten

Bedankt!

Samenwerkingsverband
Amsteland en de
Meerlanden

**Samen
werkings
verband
passend
onderwijs**
Haarlemmermeer

**AMSTEL
RONDE** passend onderwijs